

Constructive re-alignment af kurset “Lægemiddelpolitik, -økonomi og -etik”

Susanne Kaae

Institut for Farmakologi og farmakoterapi, Københavns Universitet

Det obligatoriske kursus “Lægemiddelpolitik, -økonomi og -etik” på kandidatdelen på farmaceutstudiet på Det Farmaceutiske Fakultet (FARMA) fandt sted første gang i efteråret 2010. Kurset er en delvis sammensætning af to tidligere kurser på FARMA “Lægemiddeløkonomi” og “Etik”, hvori- mod der ikke tidligere har fundet undervisning af kandidatstuderende sted i lægemiddelpolitik.

Udfordringerne for de kursusansvarlige bestod både i det fagligt indholdsmæssige med hensyn til, hvordan man kan integrere de tre til dels uafhængige akademiske discipliner i hinanden samt det formmæssige, eftersom vi som kursusansvarlige vidste, at der kun var ganske få kompetente lærerkræfter til rådighed. Dette var en selvstændig udfordring på grund af den nye blokstruktur på Københavns Universitet, hvor alle studerende skal undervises på samme tidspunkt.

Den bærende undervisningsform på kurset blev meget hurtigt besluttet at være en kombination af forelæsninger direkte efterfulgt af case-øvelser af to eller seks timers varighed. Da antallet af lærere var begrænset, var klasseundervisning til de ca. 200 studerende til at understøtte case-arbejdet således udelukket, hvorfor nye interaktions- og feedback-former måtte introduceres til case-arbejdet. Disse indbefattede internet-supervision og aflevering af case-opgaver undervejs i forløbet, hvor stikprøvevurderinger blev anvendt til mundtlig gennemgang af mønsterbesvarelser, som de studerende kunne spejle egen besvarelse i.

Der var derfor en række helt nye elementer indholdsmæssigt og formmæssigt, som vi som ansvarlige ikke havde erfaringer med, før vi gik i gang med selve undervisningen. Vi havde derfor ikke en sikker fornemmelse af,

hvordan de studerende ville opleve disse nye tiltag. Vi er nu efter endt kursusforløb inklusiv eksamen blevet klogere ikke mindst på baggrund af den såvel mundtlige som skriftlige evaluering, de studerende har udført. Ved syn på den hidtidige fagbeskrivelse er det endvidere åbenlyst, at en række præciseringer er nødvendige for at beskrive det faktiske og ikke forventede indhold af kurset, ligesom en revidering af kurset er nødvendig grundet de studerendes evalueringer af især formen af kurset, hvor de fandt flere af de nye tiltag suboptimale i forhold til deres ønskede læringsudbytte.

Formålet med dette projekt er derfor at foretage en re-alignment af kurset "Lægemiddelpolitik, -økonomi og -etik" ud fra principperne i "Constructive Alignment". Udøvelse af Constructive Alignment er med til at sikre, at de beskrevne og forventede indlæringsmål for et givent kursus hænger sammen med det undervisningsmiljø, de studerende oplever undervejs i kurset samt at måden de studerende bliver testet (eksamensform) er i stand til at verificere og graduere de tillærte kompetencer i forhold til de beskrevne indlæringsmål (Biggs & Tang 2007). Det specifikke formål med projektet er derfor at revidere og aligne kurset "Lægemiddelpolitik, -økonomi, og -etik" på baggrund af de indhøstede erfaringer fra såvel underviser- som studenter side for at øge de studerendes læringsmæssige udbytte. Revideringen vil på baggrund af principperne bag Constructive Alignment fokusere på:

1. Om indlæringsmålene som beskrevet i fagbeskrivelsen svarer til undervisningens faktiske indhold. Da vi som ansvarlige nu ved, hvad vi er i stand til at undervise i indholdsmæssigt, kan indlæringsmålene præciseres, så de stemmer overens med kursets faglige indhold.
2. Om indlæringsmålene som beskrevet i fagbeskrivelsen hænger sammen med det undervisningsmæssige miljø ved at inddrage de erfaringer, vi har opnået, gennem hvilke kompetencer de studerende er i stand til at erhverve sig gennem de introducerede former. I tilfælde af at de studerendes generelle læringsniveau findes acceptabelt på baggrund af de indleverede eksaminer, vil jeg under dette punkt afstemme de beskrevne indlæringsmål på baggrund af viden om de studerendes tillærte kompetencer i forhold til de udøvede undervisningsformer, det vil sige en præcisering af, hvilke kompetencer vi kan afkræve de studerende, når vi udsætter dem for netop dette undervisningsmæssige miljø. Hvis de studerendes generelle læringsniveau findes uacceptabel, må det til gengæld overvejes, hvordan undervisningsmiljøet kan udvikles for at understøtte de ellers præciserede indlæringsmål gennem punkt 1. Dette gøres i nogen grad på et mere teoretisk niveau ved en vurdering af

nye undervisningsformers betydning for muligheden for at tilegne sig de beskrevne kompetencer i fagbeskrivelsen. Dette er således ikke muligt reelt at vurdere de nye undervisningsformer inden for projektets tidsramme, idet kurset først kører igen i efteråret 2011.

Fordelen ved at præcisere indlæringsmålene for et kursus er, at man som underviser helt fra kursets start kan redegøre over for de studerende, hvilke konkrete kompetencer de forventes at tillære sig undervejs, hvilket kan støtte de studerende positivt i deres udvikling, eftersom de har klare pejlemærker at styre efter. Dette synes ikke mindre relevant efter at evalueringen af sidste års undervisning i "Lægemedelpolitik, -økonomi og -etik" viste, at kun 42% af de studerende, der havde udfyldt evalueringsskemaet følte sig "helt enig" eller "enig" i, at de følte sig klar til at gå til eksamen. Dette til trods for, at eksamen direkte afspejlede de øvelser og cases, de studerende havde arbejdet med gennem kursusforløbet.

Problemformulering

Hvordan kan studerendes læringsmæssige udbytte af kurset "Lægemedelpolitik, -økonomi og -etik" forbedres ved at revidere og præcisere kursets indlæringsmål samt til dels undervisningsformer på baggrund af opnået viden fra studerendes og undervisere om kursets gennemførelse i efteråret/vinteren 2010/2011?

Det konkrete udbytte af alignment-øvelsen bliver en revidering af fagbeskrivelsen for kurset, der efter debat i undervisergruppen skal indsendes til såvel Undervisningsudvalget på Institut for Farmakoterapi og Farmakologi, FARMA samt Studienævnet på FARMA til godkendelse.

Materialer

Den opnåede viden om kursets reelle indhold samt om studerendes erhvervede kompetencer, som ligger til grund for revideringen af kurset, er opnået dels gennem personlige erfaringer som underviser på kurset og sideløbende diskussioner med de øvrige undervisere, de studerendes mundtlige og skriftlige evalueringer af kurset samt de indleverede og rettede eksamensbesvarelser. Endelig inddrages den hidtidige fagbeskrivelse i opgaven som udgangspunkt for revideringen.

Teori

Til udførelse af selve alignment-opgaven søges flere pædagogiske koncepter, som beskrevet og anbefalet af Biggs og Tang, integreret. Forfatterne beskriver en alignment-proces som bestående af fire processer (Biggs & Tang 2007):

1. Beskriv læringsmål i form af verber, indhold samt konteksten for læringen. Konteksten tolker jeg som en beskrivelse af, hvorfor netop de beskrevne læringsmål er vigtige
2. Skab undervisningsmiljø baseret på verber og indhold præciseret i læringsmål
3. Udøv bedømmelse baseret på samme verber
4. Transformer bedømmelserne til gradueringer af en standard eksempelvis karakterer

Af ovenstående kan ses, at det at udtrykke læringsmål gennem verber, det vil sige beskrive hvilke aktiviteter studerende skal være i stand til at udøve, er et centralt forhold til at sikre alignment. Dette skyldes at en præcisering af, hvilke aktiviteter studerende bør være i stand til at udøve, muliggør en sammenhæng til de undervisningsformer, der skal understøtte læringsprocessen. Dette ses i modsætning til mere traditionelle former for beskrivelse af læringsmål med fokus på beskrivelse af kursusindhold samt hvor meget af indholdet, der skal forstås. Sådanne beskrivelser vidner nemlig ikke om, hvordan de studerende skal tillære sig det beskrevne stof, hvilket vanskeliggør en refleksionsproces hos kursusledere om, hvilke undervisningsformer og bredere endnu, hvilket undervisningsmiljø der vil være mest optimalt for at understøtte den ønskede læringsproces hos de studerende. Et eksempel herpå kunne være at den hidtidige fagbeskrivelse for "Lægemedelpolitik, -økonomi og -etik" beskrev, at studerende skulle være i stand til at "kunne udvise grundlæggende forståelse for måder at adressere etiske og lægemiddelpolitiske problematikker på samt kunne anvende disse inden for relevante etiske kontekster" uden på nogen måde at afsløre, hvordan dette læringsudbytte ville kunne opnås. I den reviderede fagbeskrivelse er det derfor specificeret, at forståelsen handler om at kunne applicere specifikke gennemgåede etiske teorier hensigtsmæssigt og begrunde valget heraf på specifikke cases (se resultater punkt 3 – udarbejdning af ny fagbeskrivelse).

Ved revidering af fagbeskrivelsen for "Lægemedelpolitik, -økonomi og -etik", vil jeg således søge at beskrive indlæringsmål ved at fokusere på

brug af verber til beskrivelse af hvilke aktiviteter, studerende ønskes at være i stand til at udføre efter endt kursus, foruden beskrivelse af kursusindhold samt enkelte betragtninger over konteksten for kurset. Til præciseringen af læringsmålene, vil jeg tage udgangspunkt i en flere af de supplerende verber, der er foreslået af Biggs og Tang til at erstatte beskrivelsen af især et verbum som *forstå* for at beskrive indlæringsmålene for ”Lægemiddelpolitik, -økonomi og -etik” så præcist og uddybende som muligt (Biggs og Tang, 2007).

Analyse

Alle analyser er enten baseret på kritisk common sense-fortolkning som beskrevet af Kvale (2005) eller ved at reflektere over alignment af kurset ved at inddrage teoretiske betragtninger af Biggs og Tang 2007.

Analysen er for overskuelighedens skyld inddelt i følgende processer:

1. Refleksioner over egne erfaringer fra kurset angående mulige læringsmål – hvad har de studerende mulighed for at lære set i betragtning af hvad vi er i stand til at undervise i. Her inddrages især eksamensresultaterne fra sidste år.
2. Gennemgang af de væsentligste kritikpunkter fra de studerende fra forårets evaluering og udarbejdning af forslag til evt. nye undervisningsformer
3. Udvikling af en revideret fagbeskrivelse ved at omsætte mulige læringsmål og nye undervisningsformer jævnfør punkt 1 og 2 til verber, indhold og kontekst

Resultater

Refleksioner over hvad vi er i stand til at hjælpe de studerende til at lære baseret på sidste års undervisning og eksamination

Eksamensresultatet var fra de kursusansvarliges side meget tilfredsstillende idet 161 ud af 168 studerende bestod eksamen, og en del studerende afleverede rigtigt fine opgaver. Det vil sige, de studerende var på baggrund af den måde, vi testede dem på, samt det materiale vi havde undervist dem i, i stand til at formidle til os, at de var tilfredsstillende dygtige til at udøve følgende aktiviteter:

- udvise kritisk sans, være i stand til at udfolde nuancer omkring forskellige aktørers ofte divergerende interesser i en specifik problemstilling inden for lægemiddelområdet
- være i stand til at applicere præsenterede redskaber inden for økonomi, politik og etik på en specifik problemstilling inden for lægemiddelområdet på en tilfredsstillende måde
- være i stand til at redegøre for hensigtsmæssige beslutninger, der bør udføres på baggrund af analyser af økonomiske, politiske, og etiske aspekter, hvori præsenterede redskaber appliceres

Herudover mener jeg, følgende ekspliciterede læringsmål kunne være relevante for kurset for at fremme dybdelæring, det vil sige undgå en bevidstløs applikation af præsenterede redskaber og teorier uden reelt at indse meningen hermed ved endvidere at opstille følgende mål:

- være i stand til at vælge hensigtsmæssigt mellem forskellige økonomiske modeller til at foretage relevante beregninger af specifikke økonomiske problemstillinger indenfor lægemiddelområdet (der bliver kun gennemgået få redskaber indenfor politik og etik, hvorfor det at vælge aktivt mellem forskellige redskaber ikke giver mening indenfor disse del-discipliner)
- være i stand til at begrunde relevansen af at applicere et specifikt økonomisk, politisk eller etisk redskab indenfor en specifik problemstilling på lægemiddelområdet

Gennemgang af de studerendes væsentligste kritikpunkter fra den udøvede undervisning

En såvel skriftlig som mundtlig evaluering af undervisningen viste, at de studerende var meget utilfredse med formen af undervisningen, hvad angår feedback, og de var rimeligt tilfredse med indholdet. Hvad angår formen, fandtes det især utilfredsstillende for de studerende kun at kunne få vejledning af de seks timers lange caseopgaver gennem en chatfunktion på nettet, der ofte ikke fungerede. Samtidigt virkede det demotiverende for de studerende at skulle indlevere opgaver, som de ikke fik individuelt rettet. Der udøvedes en såkaldt gennemgang af stikprøver, 10 opgaver ud af ca. 40 dannede grundlaget for gennemgang af en god besvarelse af en case i plenum. Fire af sådanne cases skulle i løbet af kurset afleveres for at kunne gå til eksamen. Endelig ønskede de studerende materialet til forberedelse af kurset ud i bedre tid.

Udfordringen i at udbedre de kritiske undervisningsformer ligger som beskrevet i meget begrænsede ressourcer, især hvad angår lærerkapaciteter inden for faget samt indførelsen af blokstruktur. Det er således ikke muligt at udøve klasseundervisning, fordi det ikke er muligt at finde syv undervisere, der kan undervise i eksempelvis lægemiddelpolitik samtidig. En mulighed for at imødekomme kritikken, som må siges at være berettiget i forhold til at de studerende kan opnå optimalt læringsudbytte af undervisningen, er at hver case-sektion afsluttes med en fælles session i auditoriet, hvor dagens case gennemgås af underviseren, og de studerende kan få besvaret tvivl omkring opgaven. Hermed gøres op med studerendes manglende mulighed for at få feedback på uklarheder omkring, hvad der forventes i forhold til at besvare opgaven fyldestgørende.

Arbejdet med cases efter forelæsningerne bibeholdes således. For det første har de studerende udtrykt tilfredshed med case-arbejdet som form. For det andet synes formen af kombinationen af forelæsninger og case-arbejde at kunne hjælpe studerende til at opnå passende læring jævnfør eksamensresultatet fra sidste år. Det synes derfor i forhold til alignment at være hensigtsmæssigt for opnåelse af læringsmålene, at de studerende arbejder aktivt med problembaseret læring i form af en dagsaktuel case fra den virkelige verden, der omfatter problemer af sundhedsøkonomisk, politisk og/eller etisk karakter, hvor studerende skal identificere aktører og deres interesser samt analysere casen i forhold til præsenterede redskaber. Det vil være vigtigt i den fremtidige undervisning at sikre, at de studerende gennem case-arbejdet får mulighed for at træne deres færdigheder inden for de nyligt foreslåede læringsmål også ved at bede dem diskutere relevansen af de applicerede redskaber, og i tilfælde hvor det er muligt at træne dem til at vælge det mest hensigtsmæssige redskab for at løse opgaven samt begrunde valget heraf.

Det overlades så til de studerende at arbejde seriøst med casen mellem de introducerende forelæsninger og den afsluttende gennemgang af opgaven uden nogen form for kontrol, der ville afkræve, at man afleverede et produkt. Her kunne man frygte, at mere uengagerede studerende ikke laver casen undervejs, men blot møder op til gennemgangen af casen og dermed får svaret serveret. Omvendt, hvis eksamen og læringsmål afspejler en dybdelæring, der kun kan opnås ved at arbejde med stoffet seriøst, kan de studerende måske med tiden indse vigtigheden i at arbejde selv med stoffet frem for at få færdige løsninger serveret. En gennemgang af en case som afslutning på case-arbejdet kunne desuden foretages interaktivt, så de studerende fremkommer med deres løsninger på svar, som læreren så kommenterer på.

Dette kan måske udvikle sig en smule ustruktureret med deltagelse af 200 studerende, men kan måske undgås ved at underviseren har forberedt nogle centrale pointer, der ønskes berørt for at have udført en tilfredsstillende opgave, og som sikres diskuteret og repeteret undervejs. Endelig kunne denne form understøttes af, at studerende læser opgaven grundigt inden de sendes ud i grupper for at løse casen for at afklare umiddelbare spørgsmål, og at underviseren er fysisk tilgængelig undervejs i case-arbejdet. Sådanne initiativer understøtter ligeledes, at studerende kan få den hjælp, de har behov for for at løse opgaven og dermed opnå hensigtsmæssig læring, den nye fagbeskrivelse taget i betragtning.

Udarbejdning af ny fagbeskrivelse

Ved gennemgang af den eksisterende fagbeskrivelse ses et omfangsrigt brug af begrebet “forståelse” under blandt andet formål, hvilket ifølge Biggs og Tang ikke er en særlig præcis term til beskrivelse af, hvilke aktiviteter studerende skal være i stand til at udføre på baggrund af læring opnået gennem kurset (Biggs & Tang 2007). Dette bør som tidligere beskrevet tilrettes. Samtidig er de specifikke eksempler under formål (“optimering af lægemiddelanvendelse, lægemiddelpolitik indflydelse på lægemiddelforbrug og sundhedsøkonomiske udfordringer i eksempelvis sygehussektoren”) enten ikke præsenteret eller ikke præsenteret særligt i forhold til andre temaer på kurset, og bør derfor tilrettes, så de ikke har forrang frem for andre måske mere centrale temaer.

Konteksten for kurset fremgår ikke på trods af betydningen af denne for formålet med kurset. Dette bør fremgå. Ved konteksten her, fremhæves den samfundsmæssige betydning af, at farmaceuter er i stand til at udøve faget i praksis, altså at kunne “bidrage til optimal løsning af problemer inden for lægemiddelområdet”... “på baggrund af øget prioriteringer i samfundet inden for sundhedsområdet”. Endvidere var det i 2010 tænkt at udvikle et meta-reflektorisk redskab, der kunne samle økonomiske, politiske og etiske aspekter til en samlet forståelse af et givent problem, hvilket ikke helt fandt sted, hvorfor omtale af dette redskab bør udgå.

Målbeskrivelsen omformuleres så den tager udgangspunkt i verber og indbefatter de præsenterede læringsmål i afsnittet “Refleksioner over hvad vi er i stand til at hjælpe de studerende til at lære...”. Det skal overvejes, hvilke mere tematiske forhold de studerende bør have indsigt i (indhold), og på hvilken måde indsigten skal afspejle sig udover at kunne applicere relevante redskaber inden for hver af deldisciplinerne for kurset.

Nogle bud på *obligatoriske* temaer kunne være: regulering af udvikling og anvendelse af lægemidler herunder tilskudssystemet, apotekervæsenets struktur, brug af dyr i lægemiddelforsøg og ressourcemangel i sundhedsvæsenet. En form for afspejling, som de studerende ville kunne testes i, er at skulle redegøre for centrale elementer inden for temaerne så som apotekssektorens struktur samt dennes betydning for en specifik problemstillings opståen og/eller måder at løse et bestemt problem på. Disse føjes dermed til læringsmålene i målbeskrivelsen.

Distinktionen mellem forskellige typer forelæsninger: tema- eller redskabsorienterede, kan beskrives under indhold i fagbeskrivelsen for at tydeliggøre de forskellige komponenter af kurset, som de studerende er ment at skulle tilegne sig og dermed fremme læringsprocessen. Punktet *Indhold* under fagbeskrivelsen ændres endvidere til at inkorporere de foreslåede undervisningsformer. Endelig revideres eksempler af temaer i undervisningen, så de følger forelæsningstemaerne fra første år, og dermed er realistiske i forhold til reelt at blive gennemgået. En række af de oprindeligt foreslåede temaer så som: EU-direktivets betydning for nationale love, kvalitet og akkreditering samt patientinformation er ikke blevet gennemgået og slettes derfor.

Eksamensformen foreslås ikke ændret umiddelbart, da den som beskrevet synes at være rimeligt alignet med læringsmålene, men selve opgaven bør ændres, så den tester de studerende i ikke bare enkelte, men flest muligt af de opstillede læringsmål. Dette indbefatter som beskrevet blandt andet at bede de studerende begrunde relevansen af de anvendte redskaber samt anvende forudsat baggrundsviden inden for et specifikt emne til at udfolde økonomiske, politiske og etiske aspekter omkring særlige lægemiddelfaglige problemstillinger.

Diskussion

Der er nu præsenteret en række ændringsforslag til den eksisterende fagbeskrivelse i kurset "Lægemiddelpolitik, -økonomi og -etik", som i første omgang skal diskuteres i undervisergruppen for kurset, og som anført siden forelægges Undervisningsudvalg og Studienævn til godkendelse. Revideringen af fagbeskrivelsen blev baseret på teori om "Constructive Aligment", der dels er fokuseret på at skabe læring for studerende ved at eksplicitere læringsmål i form af verber og aktiviteter, som studerende skal være i stand til at udføre samt at tilrettelægge undervisningsformer, undervisningsmiljø

og eksamensform på en måde, der understøtter, at læringsmålene kan indfries (Biggs & Tang 2007). Denne tilgang sikrer, at ikke kun slutresultatet i form af opnået læring, men også processen til at opnå brugbar og handlingsorienteret viden bliver gjort til genstand for pædagogisk refleksion.

Inden for pædagogiske sammenhænge skelnes mellem deklarativ og funktionel viden, hvor den første type angår det at vide noget om specifikke fænomener, teorier og discipliner, og den anden type er rettet mod at kunne udøve kontrol over problemer og beslutninger inden for et specifikt område (Biggs & Tang 2007). Undervisningen inden for kurset er klart rettet mod det funktionelle vidensområde gennem det at applicere redskaber og søge at danne beslutninger på baggrund af udførte analyser frem for at beskrive og kategorisere viden om fænomener i virkeligheden inden for eksempelvis sundhedssystemets ombygning. Man kunne dog i fremtiden forestille sig, at den funktionelle type viden kunne styrkes videre ved at lade cases og eksempelvis eksamen være langt mere problemorienteret end nu. Man kunne således forestille sig cases, hvor de studerende skal forestille sig at antage en særlig position eller aktør, eksempelvis at være farmaceut-fuldmægtig i Lægemiddelstyrelsen, der bliver udstillet for et særligt problem, der skal løses. Det er så op til de studerende at vurdere, hvilken af de præsenterede redskaber i undervisningen, de kan anvende til at skabe klarhed om problemets karakter og omfang, udføre selve analysen og foretage beslutninger, de skal kunne argumentere for på baggrund af de resultater, som er fremkommet gennem analysen. Den mere deklarative viden kunne her integreres aktivt, hvorved begge typer læring søges styrket. Dette kunne gøres ved, som beskrevet at diskutere specifik gennemgået viden om centrale elementer inden for et givent tema i forhold til, hvordan et problem på lægemiddelområdet kan løses – at fremhæve kontekster og strukturers betydning for de løsninger, der kan finde sted og hvordan de er med til at generere problemerne.

Ifølge ovenstående er læringsmålene og den ønskede form for opnået viden på et relativt højt niveau. Inden for SOLO-taksonomien svarer dette til det relationelle niveau, hvor studerende skal være i stand til at sammenligne, forklare årsager, analysere, relatere og applicere (Biggs & Tang 2007). Dette er forholdsvis strenge krav at sætte til farmaceutstuderende, der er skolet især inden for naturvidenskaber og ikke samfundsvidenskaber. Spørgsmålet er på sigt, om disse typer færdigheder reelt kan opnås på et tilfredsstillende niveau? I øjeblikket er omfanget af præsenterede redskaber meget begrænset, hvilket er en måde at sikre, at de studerende bliver gode til at anvende netop de redskaber, de præsenteres for. Men spørgsmålet

er, om de efter endt uddannelse er tilstrækkeligt rustet til at indgå i prioriteringer på sundhedsområdet som ønsket? Kan de præsenterede redskaber dække de problemstillinger, de studerende bliver udsat for efter endt uddannelse og hjælpe dem til nemmere at tilegne sig nye redskaber? En senere evaluering af, hvordan de opnåede færdigheder på et relationelt niveau om end inden for et stærkt begrænset område kan omsættes reelt i en erhvervs-mæssig kontekst, kunne således være formålstjenlige at udføre.

Opgaven har styrket mig som adjunkt i at kunne begrunde valg af relevante læringsmål, samt hvordan de bør beskrives, og hvordan cases og ek-samen bør formes tilsvarende for at kunne rumme og teste de netop anførte læringsmål. Konstruktiv diskussion af forslagene med de øvrige kursus-ansvarlige kan forhåbentlig føre til en endelig fagbeskrivelse, der kan styrke og understøtte de studerendes læring optimalt til glæde for såvel studerende som det øvrige samfund, der har behov for dygtige og kompetente farma-ceuter til at foretage prioriteringer i sundhedsvæsenet.

Konklusion

Fagbeskrivelsen af kurset “Lægemiddelpolitik, -økonomi og -etik” på kan-didatdelen på farmaceutstudiet på FARMA er blevet revideret ud fra prin-cipper om “Constructive Alignment”. Processen har givet anledning til en række pædagogiske refleksioner omkring, hvordan det optimale lærings-bytte for studerende kan sikres gennem eksplicitering af læringsmål, om-lægning af visse undervisningsformer samt forslag til evaluering efter endt uddannelse.

All contributions to this volume can be found at:

http://www.ind.ku.dk/publikationer/up_projekter/2011-4/

The bibliography can be found at:

http://www.ind.ku.dk/publikationer/up_projekter/kapitler/2011_vol4_nr1-2_bibliography.pdf/